

1

Landgoed Rosaville, 1903

De gong klonk en iedereen bevroor. Louise was net begonnen aan een van haar eindeloze zinnen en keek me nu verontwaardigd aan, alsof ik haar persoonlijk de mond had gesnoerd. Eigenlijk was dat ook zo. Het was mijn tuinfeest, mijn gong, mijn fotograaf. Daar zaten we nu, roerloos in het prieeltje, met zijn drieën op een net iets te krap bankje, onze hoofden naar elkaar toe; de randen van onze hoeden raakten elkaar net niet. Sophie zat naast Louise en probeerde haar lach in te houden. Ik kon haar uitdrukking lezen alsof het op papier gedrukt stond: hoe geweldig het was dat we eindelijk een manier hadden gevonden om Louise Callenbach de mond te snoeren. Nooit eerder had ik de vogels horen fluiten of de wind door de bomen horen ruisen als Louise erbij was. De stilte voelde als een overwinning. En dat alles dankzij het ronde geluid dat normaal gesproken het avondeten aankondigde en vandaag het teken was voor alle gasten om te stoppen met datgene waarmee ze bezig waren.

Mijn butler Hendriksen had het idee van de gong geopperd en het werkte fantastisch. Het was bijna een spel geworden om zo stil mogelijk te blijven staan op het moment dat de fotograaf een foto nam. Vanuit mijn ooghoek zag ik Arris Nauta de dop van de lens van zijn camera halen en na een paar seconden weer terugplaatsen. Daarna gaf hij een teken aan Hendriksen en ik

hoorde de gong opnieuw klinken; de foto was gemaakt, het feest mocht weer doorgaan.

Louise nam een hap adem en ging verder waar ze gebleven was. ‘... Ik bedoel, kijk nou eens naar de mannen die hier rondlopen. Of ze zijn te jong, of getrouwd, of ze zijn zó oud dat ze nog maar nauwelijks op hun benen kunnen staan. Of ze zijn gewoon raar. Hoe kan ik ooit een echtgenoot vinden als er niets te kiezen valt? En mijn moeder blijft zeuren, blijft heren uitnodigen voor dinertjes en soirees, maar er is hier gewoon niemand die ik ook maar zou overwegen. Ik mag toch ook eisen stellen, we leven toch niet meer in de middeleeuwen?’

‘Nou Louise, volgens mij overdrijf je,’ probeerde ik haar te onderbreken. ‘Er lopen hier toch genoeg geschikte mannen rond. Vind je ook niet, Sophie?’

Sophie opende haar mond, maar Louise liet zich niet tegenhouden. ‘Overdrijven? Kijk dan toch, Rosalie...’ Ze trok een gezicht en wees met haar hoofd naar een groepje mannelijke gasten dat bij de serre stond. Stuk voor stuk gedistingeerde heren met zware snorren, in donkere pakken gestoken, met als enig contrast de lichtgekleurde strohoeden op hun hoofd. Ik schatte de gemiddelde leeftijd op een jaar of veertig – en dat getal was alleen zo laag omdat de zestienjarige neef van Louise met zijn vlassige snorretje ertussen stond te praten alsof hij al een oude man was. Twee van de heren waren weduwnaar. Een was een oude vrijgezel. Van alle drie wist ik dat ze op zoek waren naar een jonge bruid; de weduwnaars zochten een nieuwe moeder voor hun talrijke kinderen, de vrijgezel was eindelijk zijn wilde haren kwijtgeraakt, zowel letterlijk als figuurlijk, en had bedacht dat het nu toch tijd werd om een paar nazaten te produceren om de familienaam voort te zetten en zijn schulden op een volgende generatie over te kunnen dragen.

Ik keek de tuin verder rond terwijl Louise maar doorratelde.

Hier en daar zag ik wat jonge gezichten, mannen in lichte zomerpakken die kracht en levenslust uitstraalden. Die precies de juiste leeftijd hadden, voldoende fortuin hadden opgebouwd of geërfd om een groot gezin op stand te kunnen onderhouden en bovendien niet onaardig waren om te zien. Ik ging ze een voor een af, erop gebrand om Louise ervan te overtuigen dat een geschikte echtgenoot vinden echt niet zo moeilijk was. Henk Roselaar? Getrouwd. Vincent van Loo? Getrouwd. Frits van Aagten? Niet getrouwd, maar toen ik hem een paar seconden had bestudeerd wist ik dat ik hem zelfs Louise niet toewenste. Het gebeurde niet vaak, maar in dit geval moest ik haar gelijk geven.

‘Zo iemand als je fotograaf, maar dan natuurlijk van stand, zo iemand zoek ik,’ ging Louise verder, terwijl ze haar wenkbrauwen optrok en subtiel naar de andere kant van het gazon knikte.

Sophie en ik volgden haar blik naar de plek waar Arris Nauta zijn apparatuur aan het opzetten was voor een volgend fotomoment.

Ondanks de dichte bewolking was het een warme, wat drukkende nazomerdag. Tot mijn opluchting was er nog geen druppel gevallen, hoewel het soms naar regen rook, alsof het vlakbij plensde en wij alleen de geur ervan meekregen. Een uur eerder was Arris Nauta komen vragen of ik er bezwaar tegen had als hij zijn jasje uit zou doen. Dat zou hem het werken wat gemakkelijker maken. Ik had het een ongewoon verzoek gevonden – geen enkele heer zou het in zijn hoofd halen om zijn jasje uit te doen, al stond de wereld in brand. Maar de fotograaf was geen heer. En daarom konden we nu zijn gespierde onderarmen, omzoomd door de opgerolde mouwen van zijn overhemd die helwit afstaken tegen zijn nette, maar eenvoudige vest, in alle glorie bewonderen. Ik moest toegeven dat Louise er oog voor had. Meneer Nauta was zeker een aantrekkelijke jongeman. En niet bestemd voor dames als wij.

‘Kijk nou die ármen,’ fluisterde Louise. ‘Die zou ik weleens om me heen willen voelen.’ Er ontsnapte een zucht en er gebeurde iets zeldzaams: ze hield voor even haar mond.

In stilte observeerden we de fotograaf. Hij zette met zelfverzekerde grepen zijn apparatuur op de juiste plek, zich er niet van bewust dat drie paar ogen nauwkeurig zijn bewegingen volgden. Heel even keek hij naar de hoek van de tuin die hij op de plaat zou gaan zetten en wreef toen met zijn hand over zijn kortgetrimde baard. Blijkbaar was hij tevreden, want al snel gaf hij Hendriksen een signaal. De gong klonk. En iedereen bevroor.

2

‘Ik snap jou echt niet,’ zei Louise tegen me terwijl we even later met zijn drieën gearmd een wandeling rond de parkweide maakten, Louise in het midden. Het geroezemoes van de gasten in de tuin werd steeds zachter, hoewel we soms ineens een harde lach hoorden die de vogels in de bomen deed opschrikken. ‘De mannen stonden voor je in de rij, je had markiezin kunnen worden, misschien wel hertogin, en je koos ervoor om naar Nederland te gaan en in dit gehucht te gaan wonen. Hoe kóm je erbij?’

Louise was de jongste dochter van Caspar Callenbach, eigenaar van Callenbach Importeurs – een van de eerste auto-importeurs van het land. In een paar jaar tijd was de familie er rijk mee geworden. Met de groei van hun bankrekening waren de neuzen van de Callenbachs steeds iets verder omhoog gaan staan, waardoor het tegenwoordig leek alsof ze echt op alles en iedereen neerkeken. De eerste keer dat ik Louise ontmoette had ze belangstellend gevraagd waarom ik Engeland had verlaten. Ik wist toen nog niet waarom het niet slim was haar alles te vertellen. Soms, zoals nu, wenste ik dat ik ieder woord terug kon nemen.

‘En dan houd je ook nog een tuinfeest om dat te vieren. Volgens mij had je beter een herdenkingsdienst kunnen organiseren voor de vrouw die je had kunnen zijn. Voor *countess* Rosalie. In plaats daarvan heb je jezelf vrijwillig begraven op Rosaville.’

‘Hou op, Louise,’ smeekte Sophie. ‘Dat klinkt heel naar. En ik

ben blij dat Rosalie nu hier is, hier is ze veel gelukkiger dan in zo'n tochtig Engels landhuis.'

Louise perste wat lucht tussen haar lippen door om ons duidelijk te maken wat ze van die opmerking vond en wilde verdergaan.

Ik was haar voor. 'Je hebt echt geen idee waar je het over hebt, Louise. Het klinkt misschien leuk, al die aandacht, maar de eerste lord stond al drie weken na papa's begrafenis op de stoep om een aanzoek te doen. Ik kende hem niet eens persoonlijk, had alleen maar over hem gehoord. Je moet toegeven dat zoiets toch niet normaal is.'

Natuurlijk wist ik dat er in Engeland een levendige vleeshandel bestond tussen verarmde aristocraten en erfgenames. Maar die was vooral trans-Atlantisch: dochters van rijke Amerikaanse ondernemers die met hun bruidsschat de oceaan overstaken om een titel te bemachtigen. Dat ikzelf als vleeswaar op die markt terecht zou komen had ik nooit gedacht. 'Die mannen kwamen echt niet om me te condoleren, ze kwamen voor het geld. Sommigen stuurden zelfs hun moeder op me af. Hoe zou jij het hebben gevonden als je zo belaagd zou worden, net nadat je je vader hebt begraven?'

Louise haalde nonchalant haar schouders op. 'Als ik Rosalie de Wit was geweest, enige erfgename van steenkoolmagnaat Theodoor de Wit en een van de rijkste ongetrouwde vrouwen van het land, had ik daar best een titel aan toe willen voegen,' zei ze luchtig. 'Doe mij maar zo'n Britse edelman, ook al heeft hij geen cent op de bank.' Ze keek in de verte alsof ze haar naam in de bosrand geschreven zag staan. 'Markiezin Louise, dat klinkt toch geweldig. Of nee, hertogin Louise.'

'Geen gravin?' vroeg Sophie.

'Niet als ik de keuze had, zoals Rosalie. Een keuze die ze dus niet heeft gemaakt. Ik denk echt dat je er nog spijt van gaat krij-

gen. Eerlijk gezegd denk ik dat je de grootste fout van je leven hebt gemaakt door uit Engeland te vertrekken.’

Ik schudde mijn hoofd maar zei verder niets. Als ik terugdacht aan die weken na papa’s dood kreeg ik weer dat benauwde gevoel dat ik dat hele jaar al had gehad. Vanaf het moment dat zijn arts papa had gezegd dat hij niets meer voor hem kon doen, liep ik met een steen in mijn maag rond en had ik nachtmerries over de toekomst. Die nare dromen werden werkelijkheid toen opeens de deurbel van Huntley House om de haverklap klonk en ik me realiseerde dat er niemand meer was om me tegen al die ongewenste aandacht te beschermen. Ik was loslopend wild geworden en de jagers lagen voor mijn eigen deur op de loer.

‘Nou, ik vind het vreselijk wat Rosalie allemaal overkomen is,’ zei Sophie. ‘En ik denk dat ze het juiste besluit heeft genomen door naar Nederland te gaan. Wat verdrietig moet het allemaal voor je zijn geweest, lieve Rosalie.’

‘Verdrietig?’ briede Louise, terwijl ze over haar schouder met haar hoofd naar de gasten in de tuin wees. ‘Het mannelijk aanbod daar, dát is pas verdrietig. En er is niks mis mee om te trouwen voor geld. Dat heb jij toch ook gedaan, Sophie?’

Sophie kleurde vuurrood. ‘Niet waar! Ik vond Herman altijd al heel lief.’

‘Maar je vader heeft het toch allemaal geregeld omdat zijn bedrijf kapitaal nodig had?’

Mijn burens Sophie en Herman Patijn waren het meest verliefde echtpaar dat ik kende. Ik had het bijna niet geloofd toen iemand me vertelde dat het in oorsprong een verstandshuwelijk was geweest. ‘Het kan ook samengaan,’ zei ik snel. ‘Liefde én geld, daar zijn Sophie en Herman het voorbeeld van. Maar bij mijn zogenaamde aanbidders was er van liefde helemaal geen sprake, de meesten hadden me nog nooit gezien. Ik heb geprobeerd ze allemaal zo voorzichtig en vriendelijk mogelijk af te

wijzen, maar ze begrepen het gewoon niet. Of wilden het niet begrijpen. Ik zat echt niet op een titel te wachten. Hoe meer aanzoeken, hoe gênanter het werd. Sommigen gingen zelfs twee keer op hun knie.’

‘Jij vindt alles gênant,’ zei Louise. ‘Ik ken echt niemand die zo snel bloost als jij, je wordt al rood als je een bediende een opdracht moet geven.’

‘Hou nou eens op, Louise,’ reageerde Sophie bozig. Ze boog zich iets voorover om me langs Louise aan te kunnen kijken. ‘Wat een wonder dat Rosaville net op dat moment vrijkwam. Net op het moment dat je besloten had dat je weg wilde. En dat die goede, trouwe Hendriksen er op tijd van hoorde.’

Het moment dat Hendriksen ruim een jaar geleden met een brief in zijn hand de salon van Huntley binnen was komen lopen stond me nog helder voor de geest. Het was de eerste dag in maanden na de dood van papa dat ik weer wat lucht kreeg. ‘Als ik u even mag storen, juffrouw Rosalie,’ had hij gezegd, de brief omhooghoudend. ‘Mijn zus schrijft dat Rosaville te huur staat.’

Mijn hart had heel even stilgestaan bij het horen van die woorden. Rosaville was het huis dat mijn vader voor mijn moeder had gebouwd, een monument voor de onmetelijke liefde die hij voor haar voelde. Het was de plek waar ik geboren was, maar ook waar mijn moeder niet lang na mijn geboorte stierf en mijn vader de donkerste tijd van zijn leven doorbracht. Ik was nog maar net een jaar toen papa, berooid en depressief, met mij en een aantal trouwe leden van zijn huispersoneel naar Engeland vertrok. Ik had geen enkele herinnering aan het huis, maar ik zag het iedere avond voor het slapengaan en iedere ochtend bij het wakker worden op de ingelijste foto die op mijn nachtkastje stond. De enige foto die ik van mijn moeder had, waarop ze samen met mijn vader in de rozentuin stond, met de villa op de achtergrond. Mijn moeder had het haar in een strakke schei-

ding en was gekleed in een elegante japon met tournure, de opgevlude drapering aan de achterzijde van de rok, zoals toen nog de mode was; mijn vader droeg een donker pak en een even donkere baard en snor.

Zou ik me thuis kunnen voelen in een huis waar zoveel verdriet was geweest? Zou de pijn van mijn ouders nog in de muren zitten, onder de vloerplanken verstopt, in het parket getrokken? Wilde ik terugkeren naar die plek?

‘Ze schrijft dat de huidige huurders van Rosaville teruggaan naar hun stadswoning en de huur opgeven,’ was Hendriksen verdergegaan. ‘Het huis is volledig ingericht, goed onderhouden en de rozentuin van uw moeder is in ere hersteld.’ Hij keek er zo hoopvol bij dat ik durfde te wedden dat hij bij het lezen van die brief ons vertrek naar Nederland al tot in de kleinste details in zijn hoofd geregeld had.

Ik voelde een rilling over mijn rug lopen. Rosaville was beschikbaar, juist op het moment dat ik weg wilde uit Huntley. ‘En denk je dat ik daar welkom ben?’ vroeg ik. ‘Weet je zeker dat ze de dochter van Theodoor de Wit met open armen zullen ontvangen, na de financiële puinhoop die papa daar bij zijn vertrek achterliet?’

Hendriksen keek me streng aan, vinger omhoog, zoals hij vroeger deed wanneer ik ondeugend was geweest. ‘Uw vader was een man van eer die iedere cent heeft terugbetaald toen hij de kans kreeg.’ Hij liet zijn hand weer zakken. ‘Laat niemand u ooit iets anders wijsmaken, juffrouw Rosalie.’

Ik dacht na. ‘En jij dan, en mevrouw Jansen en Hetty? Willen jullie wel terug naar Nederland?’

Met zijn ruim vijftig jaar was Hendriksen voor mij een man op leeftijd, maar toen ik die vraag stelde had zijn gezicht iets jeugdigs en energieks gekregen, als een klein jongetje dat op het punt stond om alles van zijn verlanglijst voor zijn verjaardag te

krijgen. Een duidelijker antwoord had ik niet nodig.

‘Het gaat niet om ons, maar om u,’ zei hij. ‘Mij lijkt het alsof het lot u terug naar Nederland wil hebben. Uw verlangen om hier weg te gaan, het vrijkomen van Rosaville, de brief van mijn zuster – u kunt niet beweren dat dit nog toeval is.’

Hoe nuchter mijn butler in bijna alles ook was, ergens in hem zat het diepgewortelde geloof dat nooit iets toevallig gebeurde. Ik nam het grootste besluit dat ik ooit had genomen, want er was niemand meer die dit voor me kon doen. ‘Dan is dit het lot. Hoelang heb je nodig om ons vertrek voor te bereiden?’

Drie weken later was ik met bonzend hart samen met mijn kamenier Hetty op de trein naar Harwich gestapt, vanwaar we naar Nederland zouden varen. Hendriksen en mijn kokkin mevrouw Jansen waren al vooruitgereisd om Rosaville in orde te maken en mijn butler had per telegram laten weten dat de villa eruitzag ‘als een droom’. Het was het meest poëtische dat ik ooit van hem gehoord had. Misschien had Hendriksen gelijk gehad en was dit mijn lot. Het begin van een nieuwe toekomst.

‘Ik vind je in ieder geval heel erg moedig,’ haalde Sophie me uit mijn gedachten. ‘Helemaal in je eentje hiernaartoe komen, zonder dat je iemand kent.’

Ik was niet helemaal alleen, wilde ik tegen haar zeggen, ik had mijn personeel. Maar dat telde niet, dat wist ik.